

Ravijuhendi „Lapse tervise jälgimise juhend. Lapse silmakontroll ja nägemisteravuse hindamine“ töörühma koosolek nr 2

Toimumise aeg: 14.12.2021 kell 14.00–15.57

Toimumise koht: veebiplatvorm Teams

Osalesid töörühma liikmed Mari Levin, Mari Petraudze, Anne Minka, Kätlin Kauler, Kerli Kelder, Maili Jorro, sekretariaadi liikmed Ingrid Kirs, Liina Veskimäe ning sekretariaadi liige ja püsisekretariaadi metoodikakonsultant Liisa Saare ning alates kell 15:06 püsisekretariaadi metoodikakonsultant Kaja-Triin Laisaar

Ei osalenud töörühma liige Triin Mäll (etteteatamisega)

Koosolekul osales töörühma hetkeseisuga 7-st liikmest 6 – sisuliste otsuste tegemiseks oli kvoorum koos.

Koosolekut juhatasid sekretariaadi liige ja ravijuhendite püsisekretariaadi metoodikanõunik Liisa Saare ning töörühma juht Mari Levin.

Koosoleku päevakord:

I Käsitlusala kinnitamine Ravijuhendite Nõukojas

07.12.21 Ravijuhendite Nõukoja koosolekul kinnitati „Lapse tervise jälgimise juhendi. Lapse silmakontroll ja nägemisteravuse hindamine“ käsitlusala. Viienda kliinilise küsimuse vanusevahemik jäi 5-6 aasta peale.

II Ravijuhendi töörühma liikme enesetutvustus

Töörühma liige Maili Jorro tegi lühikokkuvõtte oma erialasest taustast

III Ravijuhendi sekretariaadi uued liikmed

Sekretariaadi uued liikmed Ingrid Kirs ja Liina Veskimäe tegid lühikokkuvõtte oma erialasest taustast.

IV Huvide deklaratsioonide läbivaatus

Koosolekute vahepealsel ajal ei olnud lisandunud deklareeritavaid huvisid.

V Kliiniliste küsimuste nr 1 ja nr 2 arutelu ja soovitude koostamine

Enne käesoleva juhendi tõendusmaterjali läbivaatust näitas sekretariaadi liige ja püsisekretariaadi esindaja Liisa Saare „Infektsioonikontrolli standard- ja isolatsiooninõuete“ ravijuhendi näitel, milline näeb välja tõendusmaterjali kokkuvõtte ehk TõKo tabel, kui on olemas hästi tehtud süstemaatilised ülevaated ja metaanalüüsid.

Seejärel tegi Liisa Saare ülevaate esimese kliinilise küsimuse tõendusmaterjalist:

1. Kas kõigil vastsündinutel peab tervisekontrolli käigus tegema silmade välise vaatluse ja/või hindama pupillide punast refleksi või mitte, et võimalikult varakult avastada kaasasündinud silmapatoloogia?

Silmade välise vaatluse kohta tõendusmaterjali ei leitud. Punase refleksi hindamise kohta leiti kaks süstemaatilist ülevaadet (Taksande A, 2021, Subhi Y, 2021), üks "enne-pärast" jälgimisuuring (Magnusson G, 2012) ning üks kulu-tagajärg analüüs (Magnusson G, 2005).

Süstemaatilistes ülevaadetes oli kaasasündinud silmapatoloogiaid hinnatud koos, jälgimisuuringutes oli hinnatud kaasasündinud kaed. Olemasolev tõendusmaterjal oli väga madala tõendatuse astega.

Sekretariaadi liige tõi välja teistes ravijuhenditest antud soovitused, kuid kahjuks neis ei olnud viiteid, mida saaks tõendusmaterjaliga käsitleda.

Ressursside all tõi sekretariaadi liige välja, et lisaks personali koolitusele ning ajaressurssile on ka punase refleksi hindamiseks vajalik oftalmoskoop, millel on oma hind. Arvestades samas, et potentsiaalselt leitakse selle hindamisega väga raskeid silmahaiguseid, mida on rahasse keeruline panna, leidis töörühm, et sekkumise korral on vajaminevate ressursside osas mitteamvestatav kulu ja sääst.

Vastuvõetavuse osas leidis töörühm, et sekkumine on keeruline kodusünnituste korral. Samuti on perearstide pädevus punase refleksi hindamiseks erinev, seetõttu ka vastuvõetavus erinev. Arvestades ka neid lisakriteeriume, leidis töörühm siiski, et sekkumine on vastuvõetav.

Arvestades tõendusmaterjali ja muid kriteeriume, sõnastas töörühm esimese kliinilise küsimuse kohta järgnevad soovitused:

Soovitus: Tehke kõigil vastsündinutel sünnitusmajas ja 1 kuu vanuselt perearstikeskuses silmade väline vaatlus ja hinnake pupillide punast refleksi (tugev soovitus, väga madal tõendatuse aste).

Praktiline soovitus: Pupillide punase refleksi puudumise, kaasasündinud glaukoomi kahtluse korral suunake laps silmaarsti e-konsultatsioonile või erakorraliselt silmaarsti vastuvõtule.

Praktiline soovitus: Muu nähtava silmapatoloogia korral suunake laps vajadusel silmaarstile vastavalt e-konsultatsiooni juhendile.

Kui tekivad probleemid e-konsultatsioonide kättesaadavusega, vaatab töörühm vajadusel praktilise soovituse sõnastuse üle.

Nende soovitustega olid nõus kõik kohalviibivad töörühma liikmed (6/7).

2. Kas kõigil 6 kuu vanustel lastel peab tervisekontrolli käigus tegema silmade välise vaatluse, hindama pupillide punast refleksi, hindama pilgu fikseerimist mõlemal silmal eraldi ja/või hindama silmade asendit ja liikuvust või mitte, et võimalikult varakult avastada silmapatoloogia?

Sekretariaadi liige Liisa Saare esitas kliinilise küsimuse kohta käiva tõendusmaterjali. Kahjuks ei leitud vastavas vanuses esitatud sekkumiste osas otsest tõendusmaterjali tööühma hinnatud tulemusnäitajate osas, vaid leiti väga madala tõendatuse astega kaudne tõendusmaterjal, kus tulemusnäitajaks oli amblüopia varasem diagnoosimine (suuresti hinnati amblüopia riskifaktorit strabismi). Sekretariaadi liige tõi välja ka teistes ravijuhendites antud soovitused, kus kahjuks ei olnud viiteid, mida saaks käesolevalt tõendusmaterjalina kasutada.

Soovitud mõjude all tõi tööühm välja, et võrreldes vastsündinuga on 6-kuu vanust last kergem hinnata ning seetõttu, arvestades skriinitavate haiguste raskust, kaaluvad soovitud mõjud soovimatud üle. Vastuvõetavuse all leidis tööühm nagu vastsündinute küsimuse puhul, et perearstide pädevus on erinev ning vajalik oleks teha lisakoolitusi.

Arvestades tõendusmaterjali vajakaolekut ning erinevaid kriteeriume ja täiendavaid kaalutlusi, sõnastas tööühm teise kliinilise küsimuse kohta järgnevad soovitused:

Soovitus: Tehke kõikidel 6-kuu vanustel lastel silmade väline vaatlus, kontrollige pupillide punast refleksi, hinnake pilgu fikseerimist mõlemal silmal eraldi ja hinnake silmade asendit ja liikuvust.

Praktiline soovitus: Pupillide punase refleksi puudumise korral suunake laps silmaarsti e-konsultatsioonile või erakorraliselt silmaarsti vastuvõtule.

Praktiline soovitus: Kui laps ei fikseeri pilku, esineb silmade vesitsus, kõõrsilmsus või nähtav silmapatoloogia, suunake laps silmaarsti e-konsultatsioonile või vastuvõtule.

Kui tekivad probleemid e-konsultatsioonide kättesaadavusega, vaatab tööühm vajadusel praktilise soovitusel sõnastuse üle.

Nende soovitustega olid nõus kõik kohalviibivad tööühma liikmed (6/7).

VI Järgmise koosoleku aja arutelu

Tööühm leppis kokku, et järgmine koosolek toimub 25.01.22 Teamsi keskkonnas.

Protokoll on koostatud 17.12.2021